

Јавно предузеће за газдовање шумама „Србијашуме“ Београд

Ј.Д. „СРБИЈАШУМЕ“ п.о. Београд
ДЕО—ШУМСКО ГАЗДИНСТВО
„ТИМОЧКЕ ШУМЕ“—ВОЉЕВАД
Број: 3176
27.10. 2025 год.
ВОЉЕВАД

ПРОГРАМ УПРАВЉАЊА Спомеником природе „Лазарев кањон“

за 2026. годину

Јавно предузеће за газдовање шумама
„Србијашуме“ са п.о. Београд
Број: 17075
Датум: 30.10. 2025 год.
Нови Београд, Булевар Михајла Пупина 113

октобар, 2025. године

Редни број	САДРЖАЈ	Стр.
I	УВОД	3
II	ЦИЉЕВИ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА, УНАПРЕЂЕЊА И ОДРЖИВОГ КОРИШЋЕЊА ЗАШТИЂЕНОГ ПОДРУЧЈА	4
III	ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЂЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ	5
1.	Приоритетне мере и активности на управљању природним вредностима	5
2.	Приоритетне мере и активности на управљању културно-историјским вредностима	7
3.	Управљање природним ресурсима	8
3.1.	Задаци и активности на заштити и управљању шумама	9
3.2.	Задаци и активности на заштити и управљању ловном и риболовном фауном	9
3.3.	Задаци и активности на заштити, развоју и управљању водама	9
3.4.	Задаци и активности на заштити, развоју и управљању пољопривредним земљиштем	10
3.5.	Задаци и активности на коришћењу споредних шумских производа	10
3.6.	Задаци и активности на мониторингу	10
IV	ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЦИ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ И ОБРАЗОВНОГ РАДА	12
V	ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊА И УРЕЂЕЊЕ ПОДРУЧЈА	13
VI	ПРОМОЦИЈА ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЂЕНОГ ПОДРУЧЈА	13
VII	САРАДЊА	15
VIII	ПОСЕБНИ ПОСЛОВИ И ЗАДАЦИ	15
IX	ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА	16

I УВОД

Влада Републике Србије је на основу Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, број: 36/2009, 88/2010-испр., 14/2016, 95/2018-др.закон и 71/2021) и члана 42. став 1. Закона о влади („Службени гласник РС“ број: 55/05, 71/05-исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12-УС, 72/12, 7/14-УС, 44/14 и 30/18-др. закон), донела *Уредбу о заштити Споменика природе „Лазарев кањон“* („Службени гласник РС“ број: 16/2000).

Споменик природе "Лазарев кањон" одликује се јединственим сплетом кречњачких кањонских долина импозантних димензија и изразитих морфолошких одлика, бројним и веома значајним спелеолошким објектима, интересантним појавама и процесима крашке циркулације вода, изузетном флористичком и фитоценолошком разноврсношћу, богатим и разноврсним животињским светом и изванредном предеоном разноликошћу и лепотом.

Заштићено подручје је сврстано у I категорију, а на подручју овог споменика природе успостављен је режим заштите II степена. Укупна површина споменика природе је 1.755,50 ha.

Управљање овим заштићеним подручјем поверено је Јавном предузећу за газдовање шумама „Србијашуме“ Београд. Непосредно управљање на терену, врши део предузећа Шумско газдинство „Тимочке шуме“ Бољевац, односно његова организациона јединица Шумска управа Бор.

Правни основ за израду Програма управљања СП „Лазарев кањон“ је члан 54. Закона о заштити природе, Уредба о заштити Споменика природе „Лазарев кањон“ и Уредба о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, број 102/2010).

Плански основ за израду Програма управљања СП „Лазарев кањон“ је План управљања СП „Лазарев кањон“ за период 2021-2030. године, на који је надлежно министарство издало сагласност број 353-02-00026/2021-04, од 30.03.2021. План управљања СП „Лазарев кањон“, се остварује кроз годишње програме управљања, којима се детаљно и прецизно дефинишу задаци, радови и активности, организациони и материјално-финансијски услови њиховог извршења.

За израду програма управљања СП „Лазарев кањон“ за 2026. год. Министарство заштите животне средине издао је Решење бр. 003470754 2025 14850 004 001 501 100, од 16.09.2025. год., које је саставни део овог документа.

Споменик природе „Лазарев кањон“ се налази у обухвату еколошки значајног подручја „Кучајске планине“, еколошке мреже Републике Србије, у оквиру којег се налазе међународно и национално значајно подручје за птице ИВА (Important Bird Area) под називом ЊЗлотска клисура“, међународно и национално значајно подручје за биљке ИРА (Important Plant Area) под називом „Клисура Лазареве реке“, значајно подручје за лептире РВА (Prime Butterfly Area) под називом „Лазарев кањон“ и значајно подручје за осолিকে муве РНА (Prime Hooverfly Area) под називом „Малиник Дубашница“, као и емералд подручје под називом „Кучајске планине“.

Предметно подручје налази се у обухвату заштићеног подручја Национални парк „Кучај – Бељаница“, за које је покретнут поступак заштите, у складу са чланом 42., став 6-9. Закона о заштити природе, постављањем Обавештења на интернет страници Министарства заштите животне средине од 05.01.2022. год.

Споменик природе „Лазарев кањон“ је већим делом станиште строго заштићених дивљих врста птица – легањ (*Caprimulgus europaeus*), планински детлић (*Dendrocopos leucotos*), црна жуна (*Dryocopus martius*), беловрата мухарица (*Ficedula albicollis*), мала мухарица (*Ficedula parva*) и осичар (*Pernis apivorus*) према Правилнику о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС“бр. . 447/11, 32/16 и 98/16. Станишта ових врста су на предметној локацији унутар идентификованог Подручја посебне заштите птица pSPA (proposed Special Protection Area) под називом „Кучај – Бељаница“, као дела Натура 2000 европске еколошке мреже у Србији.

Ранијим истраживањима на ширем подручју Лазаревог кањона регистровано је око 160 спелеолошких објеката. На овом простору су неки од најдужих и најдубљих објеката Србије, Лазарева пећина (16.041м), Верњикица (1.015м), Дубашничка јама (-276м) и други, по чему је ово врло значајно подручје подземног карста.

II ЦИЉЕВИ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА, УНАПРЕЂЕЊА И ОДРЖИВОГ КОРИШЋЕЊА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

Основни циљ заштите, очувања и унапређења Споменика природе “Лазарев кањон“ је да он остане уточиште богате и разноврсне дивље флоре и фауне, добро познат и изван граница Србије по својој јединствености у погледу геоморфолошких творевина – склопљене литице које достижу висину и преко 350м, спелеолошки објекти, међу којима су најпознатији пећине: Лазарева и Верњикица и на крају да буде лако доступан и добро посећен како би се иницирао одрживи развој локалне заједнице.

Заштита се спроводи предузимањем одређених мера, које ће као крајњи резултат имати следеће ефекте:

1. очување разноврсности флоре и фауне
2. очување геоморфолошких, хидролошких и спелеолошких одлика
3. очување и побољшање стања природних чиниоца животне средине,
4. функционисање споменика природе у области рекреације, туризма и образовања и уређење простора (изградња инфраструктуре, обележавање) ради обезбеђења подршке наведеним функцијама
5. препознатљивост природних вредности споменика природе и ван граница националне државе (промоција и популаризација)
6. одрживи развој и економски бенефит локалног становништва од радова на унапређењу и очувању споменика природе

III ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЋЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ

1. Приоритетне мере и активности на управљању природним вредностима

Чување Споменика природе „Лазарев кањон“ обављаће једно лице – чувар заштићеног подручја из шумске управе Бор. Чувар има положен стручни испит за чувара заштићеног подручја. Обавеза чувара споменика природе је спровођење Правилника о унутрашњем реду и чуварској служби СП “Лазарев кањон“ (“Сл. гласник РС”, бр. 1/2014).

За пријављене активности у заштићеном подручју, управљач, у складу са Правилником о унутрашњем реду и чуварској служби СП “Лазарев кањон“, издаје сагласности и одобрења са одређеним додатним упутствима о понашању посетилаца и корисника. У оквиру ових упутстава је и обавеза организатора пријављених активности да благовремено обавести чувара заштићеног подручја о почетку активности и тиме обезбеди његово присуство.

Чувар по потреби присуствује активностима, контролише понашање посетилаца и корисника. Корисници и посетиоци споменика природе су дужни да се придржавају упутстава или налога чувара. Такође, чувар прати коришћење природних ресурса, стање флоре и фауне, сарађује са локалним становништвом, упозорава на евентуално кршење Правилника о унутрашњем реду и чуварској служби, даје савет за отклањање неправилности, пружа помоћ истраживачима и осталим посетиоцима и корисницима споменика природе.

Приликом констатовања одређене неправилности чувар је дужан да затражи хитно отклањање насталих штета од стране починилаца. Уколико то није могуће, чувар је у обавези да о утврђеној неправилности сачини службену белешку (записник) и благовремено је проследи реверном инжењеру у ШУ Бор. Уколико је потребно, чувар може одмах директно да обавести органе унутрашњег реда и затражи њихову асистенцију.

Чувар је дужан да сачини и службену белешку и када уочи промењено стање природних и створених вредности у споменику природе (промене у спелеолошким објектима, оштећења, одрони, сушење шума, пренамножење штетних инсеката, појаву фитопатолошких обољења, угинуће дивљачи, урушавање објекта, настанак дивљих депонија, загађење водотока, одрони на саобраћајницама, и сл.).

О свом раду чувар свакодневно води Дневник рада, у који уписује податке о извршеним дневним активностима (датум, локација, присутна лица, кратак опис радова). За свој рад чувар одговара реверном инжењеру и шефу шумске управе.

Ревирни инжењер контролише рад чувара, прегледа његов Дневник рада једном месечно и прослеђује по потреби информације шефу шумске управе и самосталном референту за заштиту животне средине ШП “Тимочке шуме“ Бољевац.

Планирана средства за бруто зарада чувара заштићеног подручја (динара)		Извршилац посла
извор средстава	планирана средства	
МЗЖС:	1.280.000,00	Шумско газдинство „Тимочке шуме“ Бољевац
Управљач (накнаде):		
Управљач (соп. делатност):	230.000,00	
укупно	1.510.000,00	

Материјални трошкови чуварске службе за 2026. годину обухватају набавку горива за рад на терену.

Планирана средства - материјални трошкови чуварске службе - гориво (динара)		Извршилац посла
извор средстава	планирана средства	
МЗЖС:		Шумско газдинство „Тимочке шуме“ Бољевац
Управљач (накнаде):		
Управљач (соп. делатност):	240.000,00	
укупно	240.000,00	

Рад стручне службе – односи се на рад реверног инжењера при изради управљачких докумената, рад самосталног референта за заштиту животне средине при ШП „Тимочке шуме“ Бољевац на: припреми, набавци и реализацији планираних активности, координисање и контролу рада чуварске службе, сарадњу са надлежним инспекцијама, Заводом за заштиту природе Србије, научним и стручним институцијама, локалном самоуправом, туристичком организацијом, удружењима грађана (планинари, спелеолози...), издавање сагласности и одобрења за активности које се планирају у заштићеном подручју, давање мишљења у вези нацрта планских докумената, итд., као и на рад осталих пратећих служби: финансијско комерцијална и служба за планирање газдовања.

Од управљачких докумената у 2026. години радиће се Програм управљања СП „Лазарев кањон“ за 2027. год. и Извештај о остварењу програма управљања СП „Лазарев кањон“ за 2026. год.

Планирани трошкови стручне службе на пословима израде управљачких докумената, организацији, контроли и спровођењу планираних активности су:

Планирана средства за бруто зарада стручне службе (израда управљачких докумената) (динара)		Извршилац посла
извор средстава	планирана средства	
МЗЖС:	80.000,00	Шумско газдинство „Тимочке шуме“ Бољевац
Управљач (накнаде):		
Управљач (сопствена делатност)		
укупно	80.000,00	

Планирана средства - материјални трошкови стручне службе (гориво) (динара)		Извршилац посла
извор средстава	планирана средства	
МЗЖС:		Шумско газдинство „Тимочке шуме“ Бољевац
Управљач (накнаде):		
Управљач (сопствена делатност)	40.000,00	
укупно	40.000,00	

Обележавање заштићеног подручја спровешће се у складу са Правилником о начину обележавања заштићених природних добара ("Сл. гласник РС", бр. 30/92, 24/94 и 17/96) по потреби.

Израда просторне базе података у ГИСу . Наставља се рад стручне службе на изради просторне базе података и снимању на терену.

Планирана средства - база података ГИС рад на терену (динара)		Извршилац посла
извор средстава	планирана средства	
МЗЖС:		Шумско газдинство „Тимочке шуме“ Бољевац
Управљач (накнаде):		
Управљач (сопствена делатност)	9.000,00	
укупно	9.000,00	

Одржавање мобилијара и табли – поправке. Евентуална оштећења мобилијара и табли у 2026. год. биће санирана.

Планирана средства – поправка мобилијара и табли (динара)		Извршилац посла
извор средстава	планирана средства	
МЗЖС:		Изабрани понуђач у поступку јавне набавке
Управљач (накнаде):	29.000,00	
Управљач (сопствена делатност)		
укупно	29.000,00	

Управљање отпадом. У редовне активности управљања отпадом спадају: лоцирање илегалних депонија и контрола одлагања отпада ван места која су за то предвиђена. Поред наведеног ту је и редовно информисање локалног становништва и корисника заштићеног подручја у вези управљања отпадом. Планира се уклањање смећа из подручја од стране управљача.

Планирана средства за управљање отпадом (динара)		Извршилац посла
извор средстава	планирана средства	
МЗЖС:		Шумско газдинство „Тимочке шуме“ Бољевац
Управљач (накнаде):		
Управљач (сопствена делатност)	16.500,00	
укупно	16.500,00	

2. Приоритетне мере и активности на управљању културно- историјским вредностима

Међу историјским вредностима значајним са аспекта заштите Лазаревог кањона истичу се археолошки и палеонтолошки налази у пећинама. Лазарева пећина је археолошко налазиште са три културна слоја, са богатим фондом предмета од бакра, камена, бронзе и гвожђа (оружје, оруђе и накит) и другим материјалним траговима (остаци огњишта, стамбених објеката и сл.)

У склопу својих обавеза, по уговору о пословној сарадњи између управљача и општине Бор, општина Бор се стара и о пронађеним остацима прошлости.

3. Управљање природним ресурсима

Пошто се ово подручје налази у обухвату еколошке мреже Републике Србије, еколошки значајног подручја „Кучајске планине“ потребно је спровести мере заштите које су прописане Уредбом о еколошкој мрежи:

- забрањено је уништавање и нарушавање станишта, као и уништавање и узнемиравање дивљих врста
- забрањена је промена намена површина под природном и полуприродном вегетацијом (шуме, ливаде, пашњаци, тршњаци..)
- предузети мере за спречавање, смањење, контролу и санацију свих облика загађивања

У споменику природе су на основу Правилника о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим и за заштиту приоритетним типовима станишта („Сл.Гласник РС“ бр. 35/2010) издвојени следећи за заштиту приоритетни типови станишта :

КОД	СТАНИШТЕ	НАТУРА	ЕМЕРАЛД	НАЦИОНАЛНО
A2.91	Шуме белобрабића (<i>Carpinus orientalis</i>)		!41.8	Frag(B)
A3.21	Брдска шума букве и китњака	91W0	!41.1	End/Frag(B)
A5.11	Шуме црног бора	*9530	!42.6	
D1.21	Пећине са субтроглофилним кичмењацима	8310	!65	End/Frag(A)

* - приоритетно NATURA 2000 станиште; !- селектовано EMERALD станиште; End – станиште доминантно изграђено од ендемичних врста биљака; Frag (A) – фрагилно станиште услед функционалне непостојаности и осетљивости на деградацију; Frag (B) – фрагилно станиште услед слабе и споре обновљивости

Шумска станишта приоритетна за заштиту A2.91, A3.21 и A5.11. Станишта која су издвојена за приоритетну заштиту биће идентификована на терену на основу катрографског приказа из Решења Завода за заштиту природе Србије и у њима ће се, поред мера дефинисаних у Уредби о проглашењу, примењивати и остале мере за заштиту као што су: обезбеђење неопходног броја старих, сувих дубећих стабала, очување рубова шуме и остављање малих непосечених површина приликом редовних сеча.

Пећине са субтроглофилним кичмењацима D1.21. Основна мера заштите ових станишта је обезбеђење несметаног одвијања природних процеса у њима. Уредбом о проглашењу већ је забрањен улазак у ова станишта без пратње овлашћених лица. Део Лазареве пећине се туристички користи по утврђеним условима који минимализују утицај човека на природне процесе у пећини. Све друге радње у овим стаништима (истраживања, снимања, ванредне посете неуређеним објектима за туристе) одвијају се уз обезбеђење услова заштите природе.

3.1. Задаци и активности на заштити и управљању шумама

Државним шумама и шумским земљиштем на подручју споменика природе газдује ЈП „Србијашуме“ Београд. У оквиру споменика природе налазе се делови газдинских јединица „Малиник I“ (одељења 1-20. и део 34.) и „Злотске шуме“ (одељења 1-12.).

Радови у државним шумама врше се на основу десетогодишњих планова - Основе газдовања шумама. Приватним шумама се газдује на основу годишњег Привременог програма газдовања у шумама сопственика на територији општине Бор.

Сви плански документи су усаглашени са Планом управљања Спомеником природе „Лазарев кањон“, односно са мерама заштите које су одређене Уредбом о заштити Споменика природе „Лазарев кањон“.

3.2. Задаци и активности на заштити и управљању ловном и риболовном фауном

СП „Лазарев кањон“ налази на територији два ловишта: делом на територији ловишта „Злот“ на површини од око 1.100ха и делом на територији ловишта „Брезовица“ на површини од око 600ха. Ловиште „Злот“ дато је на газдовање Јавном предузећу за газдовање шумама „Србијашуме“ Београд, док је ловиште „Брезовица“ дато на газдовање Предузећу за рибарство „ВРШАЧКИ РИТОВИ доо“ из Вршца.

Примену Закона о дивљачи и ловству, односно надзор врши Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, преко своје инспекцијске службе.

Уредбом о заштити Споменика природе Лазарев кањон, лов дивљачи је забрањен, осим за потребе одржавања здравственог стања и бројности популације дивокозе.

Надзорни одбор ЈП «Србијашуме» је донео Одлуку о укидању рибарског подручја «Лазарев кањон» у оквиру Споменика природе «Лазарев кањон» број 121/2021-11, од 26.10.2021. год. Сагласност на ову Одлуку дало је и надлежно министарство за заштиту животне средине број 324-07-164/2021-04, од 22. новембра 2021. год. Управљач се обавезује да у оквиру граница споменика природе пропише забрану риболова, осим у научноистраживачке сврхе.

3.3. Задаци и активности на заштити, развоју и управљању водама

У оквиру СП „Лазарев кањон“ налази се водоток Лазарева река. У питању је је водоток II реда. Стално је под водом тек од акумулације (која се пуни углавном из врела- испод улаза у Лазареву пећину). Узводно су повремени водотоци тј. напуштена корита која повремени плаве при обилним падавинама.

У 2026. год. вршиће се испитивање површинских вода Лазареве реке, односно основна хемијска и микробиолошка анализа воде.

Планирана средства за мониторинг површинских вода Лазареве реке (динара)		Извршилац посла
извор средстава	планирана средства	
МЗЖС:		Изабрани понуђач у поступку јавне набавке
Управљач (накнаде):		
Управљач (сопствена делатност)	15.000,00	
укупно	15.000,00	

На Лазаревој реци је брана са језерцетом за снабдевање водом пастрмског рибњака који се налази низводно на око 300м и који је активан. Према Закону о водама («Службени гласник РС» број 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018-др.закон) за управљање водама II реда надлежна је јединица локалне самоуправе, односно у овом случају Град Бор.

2021. год. дошло је до пресушивања језера код пећине. Град Бор је тада упутио захтев ЈП“Србијашуме“ Београд за мишљење у вези утицаја сеча на простору Јужног Кучаја на ову појаву. У вези са тим 2023.год. Рударско геолошки факултет је, по наруџбини управљача подручја, израдио „Пројект примењених хидрогеолошких истраживања ради дефинисања утицаја рада „Злотског изворништа“ обухваћеног бунарима Б-7, Б-8 и Б-9 на издашност некаптираног врела испод Лазареве пећине“.

Предрачун трошкова пројекта предвиђа укупан износ за реализацију од 1.741.000 до 2.658.000 дин. у зависности од опреме која би се користила. Управљач ће покушати да обезбеди средства за реализацију овог пројекта од 2027. год.

3.4. Задаци и активности на заштити, развоју и управљању пољопривредним земљиштем

У 2026. год. наставља се контрола пољопривредних активности у СП “Лазарев кањон“ у циљу утврђивања потреба локалног становништва и евентуалне израде пројекта унапређења пољопривреде уколико се за то укаже потреба, односно интересовање локалних пољопривредних произвођача.

3.5. Задаци и активности на коришћењу споредних шумских производа

У заштићеном подручју сакупљање дивљих врста флоре, фауне и гљива регулисано је тако, да само управљач може да од надлежног Министарства добије дозволу са дефинисаним количинама, временом и начином коришћења.

3.6. Задаци и активности на мониторингу

Мониторинг општег здравственог стања и РТЕ врста (Rare, Threatened and Endangered Species) је обавеза управљача, који је и корисник државних шума, које се делом налазе у подручју. Сертификација подразумева редовну контролу газдовања од стране Forest Stewardship Council-a.

Овај мониторинг спроводе дипломирани инжењери шумарства – ревирни инжењери, запослени код управљача и подразумева систематско праћење стања дивље флоре и фауне, а посебно заштићених и строго заштићених врста.

Посебна пажња биће посвећена кључним заштићеним врстама:

- биљака на локацијама: N 44,012316; E 21,910959: **дремовац** (*Leucojum vernum*), N 44,023281; E 21,950271: **девесиљ** (*Ferula heuffelii*), **игличасти различак** (*Centaurea triniifolia*), **мало балонче** (*Gagea minima*), **каћунак зовин** (*Dactylorhiza sambucina subsp. Sambucina*), **велика саса** (*Pulsatilla vulgaris subsp. grandis*), N 44,029654; E 21,962478: **балкански кантарион** (*Hypericum rochelii*), N 44,029806; E 21,964065: **чистац** (*Sideritis montana subsp. Montana*), N

44,030302; Е 21,962056: **бабалушка** (*Sternbergia colchiciflora*), као и **длакава сипаница** (*Herniaria hirsute*), **српска рамонда** (*Ramonda serbica*),

- слепих мишева : N 44,026470; Е 21,949730: **дугопрсти вечерњак** (*Myotis capaccinii*), N 44,029366; Е 21,962486: **средоземни поктовичар** (*Rhinolophus blasii*), **јужни потковичар** (*Rhinolophus euryale*), **дугопрсти вечерњак** (*Myotis capaccini*),

- птица: **сури орао** (*Aquila chrysaetos*), **сиви соко** (*Falco peregrinus*), **бела чиопа** (*Tachymartus melba*), **легањ** (*Caprimulgus europaeus*), **планински детлић** (*Dendrocopos leucotos*), **црна жуна** (*Dryocopus martius*), **беловрата мухарица** (*Ficedula albicollis*), **мала мухарица** (*Ficedula parva*) и **осичар** (*Pernis apivorus*)

- крупне дивљачи: **медвед** (*Ursus ursus*), **дивокоза** (*Rupicapra rupicapra*).

- безкичмењака: N 44,020721; Е 21,897155: *Micropterna testacea*, *Potamophylax cingulatus*
Brachyptera seticornis,

Средства за овај мониторинг нису посебно планирана

Мониторинг лампенфлоре у Лазаревој пећини. У 2026. год. наставља се мониторинг лампен флоре, како би се на даље утврдио утицај расвете на појаву лампен флоре.

Мониторинг има за циљ да утврди степен оштећења насталих развојем лампенфлоре, утврди узроке развоја лампенфлоре у Лазаревој пећини, утврди динамику развоја лампенфлоре, утврди квалитативни и квантитативни састав лампенфлоре установи протокол који се може користити.

Фототрофни микроорганизми који се развијају око вештачког осветљења у туристичким пећинама (лампенфлора) и који насељавају стеновити супстрат пећина продукују супстанце које тај супстрат оштећују и временом доводе до његове детериорације. Што је биофилм боље развијен, постоји већа опасност од нарушавања структуре стеновитог супстрата у пећинама и детериорације пећинског накита. Лампенфлора мора бити строго под контролом и њен мониторинг треба да се спроводи редовно, а у случају наглог развоја, треба реаговати адекватним методама.

Планирана средства за мониторинг лампенфлоре (динара)		Извршилац посла
извор средстава	планирана средства	
МЗЖС:		Изабрани понуђач у поступку јавне набавке
Управљач (накнаде):	150.000,00	
Управљач (сопствена делатност)		
укупно	150.000,00	

Мониторинг склоништа и популација слепих мишева у Лазаревој пећини и пећини Верњикици. Носилац пројекта је Природњачки музеј у Београду и Институт за биолошка испитивања „Синиша Станковић“ из Београда.

Мониторинг орнитофауне – за 2026. год. планира се завршетак мониторинга фауне птица у СП „Лазарев кањон“ и публикавање резултата мониторинга за период 2021-2026. год.

Мониторинг се врши по утврђеној методологији из 2021. год., а то подразумева следеће:

- Инвентаризација фауне птица у СП „Лазарев кањон“ у току 2026. године, са посебним акцентом на фауну птица гнездарица;
 - Прикупљање података коришћењем мобилне теренске апликације „Теренска“
 - Истраживање методом трансеката и стоп тачака.
 - Бележење атлас кодова гнезђења по методологији која је коришћена за Европски атлас птица гнездарица (European Breeding Bird Atlas 2 – EBBA2);
 - Мапирање и израда мапе распрострањења, користећи као подлогу сателитске или авионске карте. Мапа распрострањености са категоријама присутности (могуће гнездење, вероватно гнездење, потврђено гнездење);
 - Формирање пратеће фотодокументације (где то буде могуће);
- Очекивани резултати:** (Годишњи Извештај) прелиминарни преглед орнитофауне заштићеног подручја; преглед фауне птица гнездарица значајних за заштиту природе на националном и међународном нивоу, са подацима о распрострањењу и предлог за очување и унапређење стања њихових станишта; фотодокументација у електронском облику; база података (ексел формат извезен из мобилне апликације „Теренска“); мапа распрострањења;

Планирана средства за мониторинг орнитофауне (динара)		Извршилац посла
извор средстава	планирана средства	
МЗЖС:	360.000,00	Изабрани понуђач у поступку јавне набавке
Управљач (накнаде):		
Управљач (сопствена делатност)		
укупно	360.000,00	

С обзиром да је мониторингом у 2023. год. утврђено присуство, између осталог и правца (*Crex crex*) и дугорепе сове (*Strix uralensis*) посебна пажња мониторинга биће посвећена овим врстама.

IV ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЦИ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ И ОБРАЗОВНОГ РАДА

Спелеолошка истраживања. Спелеолошка истраживања у споменику природе је у последњих 20ак година спроводио и координирао Планинарско спортски екстрем клуб „Rock and Ice“ из Бора. За наредни период истраживања мора се обезбедити ново Решење о условима заштите природе, јер је период предходног петогодишњег плана истраживања, на који је дато предходно решење, истекао.

Планирана средства за спелеолошка истраживања (динара)		Извршилац посла
извор средстава	планирана средства	
МЗЖС:		Изабрани понуђач у поступку јавне набавке
Управљач (накнаде):	120.000,00	
Управљач (сопствена делатност)		
укупно	120.000,00	

Од образовних активности у СП „Лазарев кањон“ сваке године се реализују **стручне екскурзије студената четврте године Биолошког факултета из Београда** .

Планирају се и активности којима би се анимирала посета заштићеном подручју школске деце из школа у којима се одржавају презентације о заштићеном подручју.

V ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊА И УРЕЂЕЊЕ ПОДРУЧЈА

За 2026. год. планира се: замена дотрајалих инфо табли 2 ком (2 средње инфо табле код Лазареве пећине) и кошење растиња на стазама и око табли и мобилијара.

Планирана средства за замена дотрајалих инфо табли 2 ком (динара)		Извршилац посла
извор средстава	планирана средства	
МЗЖС:		ШГ Ужице (израда и превоз) ШГ Тимочке шуме (постављање) или Изабрани понуђач у поступку ЈН
Управљач (накнаде):	32.800,00	
Управљач (сопствена делатност)		
укупно	32.800,00	

Планирана средства за уређење стаза 2км - кошење растиња (динара)		Извршилац посла
извор средстава	планирана средства	
МЗЖС:		ШГ „Тимочке шуме“ Бољевац или Изабрани понуђач у поступку ЈН
Управљач (накнаде):		
Управљач (сопствена делатност)	120.000,00	
укупно	120.000,00	

Планирана средства за уклањање растиња – кошење око мобилијара и табли, на излетиштима (динара)		Извршилац посла
извор средстава	планирана средства	
МЗЖС:		ШГ „Тимочке шуме“ Бољевац
Управљач (накнаде):		
Управљач (сопствена делатност)	120.000,00	
укупно	120.000,00	

VI ПРОМОЦИЈА ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

Планира се организовање и учешће у акцијама поводом обележавања Светског дана шума (21. март), Дана заштите природе (11. април), Светског дана заштите биодиверзитета (22. мај), Светског дана заштите животне средине (5. јун), Европски дан слепих мишева (25. август), Светског дана туризма (27. септембар), Европске недеље шума (крајем октобра), Дан заштите динарида (7. Октобар), Светског дана планина (11. децембар), и Недеље Геопаркова у првој седмици јуна месеца.

Управљач планира презентацију и промоцију вредности заштићеног подручја кроз учешће у акцијама обележавања еколошких датума, кроз предавања у вези заштићених подручја, заштите природе и културне баштине и учешћем на традиционалним манифестацијама.

Такође, планира се израда 5000 ком флајера о заштићеном подручју.

Планирана средства за израду 5000ком флајера (динара)		Извршилац посла
извор средстава	планирана средства	
МЗЖС:	100.000,00	Изабрани понуђач у поступку јавне набавке
Управљач (накнаде):		
Управљач (сопствена делатност)		
укупно	100.000,00	

Планирана средства за учешће на традицион. манифестацији (динара)		Извршилац посла
извор средстава	планирана средства	
МЗЖС:		Шумско газдинство „Тимочке шуме“ Бољевац
Управљач (накнаде):		
Управљач (сопствена делатност)	30.000,00	
укупно	30.000,00	

Планирана средства за предавање у школама (динара)		Извршилац посла
извор средстава	планирана средства	
МЗЖС:		Шумско газдинство „Тимочке шуме“ Бољевац
Управљач (накнаде):		
Управљач (сопствена делатност)	30.000,00	
укупно	30.000,00	

У циљу очувања, унапређења, туристичке валоризације и одрживог развоја подручја управљач се предузимати активности на сталном информисању и подизању нивоа свести локалне заједнице о заштићеним подручјима у окружењу и могућностима које та околност отвара по питању рурарног развоја.

Поред тога управљач ће пружати подршку активностима локалног становништва, које су у корист очувања унапређења, туристичке валоризације и одрживог развоја подручја, кроз промоцију локалних традиционалних производа и услуга и кроз учешће на заједничким пројектима.

Управљач ће у сарадњи са Туристичком организацијом Бор, са представницима села Злот и Подгорац, радити на дефинисању улоге локалне заједнице у будућем развоју овог подручја у туристичком смислу, а у вези категоризације смештаја, развоја и производње локалних и традиционалних производа и сл.

ТУРИСТИЧКА ВАЛОРИЗАЦИЈА ПЕЋИНА У споменику природе врши се туристичко коришћење две најпознатије пећине у подручју. За обе пећине израђени су елаборати о организацији и извођењу посета у складу са условима заштите природе. Због исказане заинтересованости Града Бора, између управљача и локалне самоуправе уговорена је пословна сарадња у којој је Град Бор преузео туристичко коришћење ових пећина.

VII САРАДЊА

У циљу реализације планираних активности управљач ће 2026. године наставити сарадњу са локалном туристичком организацијом и еколошким удружењима, а све у циљу промовисања заштите природе и заштићеног подручја, као и у циљу заједничких активности на очувању и унапређењу простора.

Посебну пажњу управљач ће посветити сарадњи са локалним становништвом .

Ради остваривања постављених циљева неопходна је и сарадња са осталим субјектима попут: Министарство заштите животне средине, Завод за заштиту природе Србије.

VIII ПОСЕБНИ ПОСЛОВИ И ЗАДАЦИ

Противпожарна заштита организоваће се у складу са одредбама Закона о заштити од пожара, Закона о заштити природе и Закона о шумама.

У оквиру против пожарне заштите управљач ће реализовати активна дежурства у критичним периодима у току године за избијање. Поред тога, као и сваке године Шумска управа Бор врши ажурирање Плана заштите од пожара (списак људства и опреме). План заштите од пожара садржи и поступке узбуњивања у акцидетним ситуацијама.

Планирана средства за против пожарну заштиту (динара)		Извршилац посла
извор средстава	планирана средства	
МЗЖС:		Шумско газдинство „Тимочке шуме“ Бољевац
Управљач (накнаде):		
Управљач (сопствена делатност)	38.000,00	
укупно	38.000,00	

Трошкови провизије за промет који се реализује преко рачуна/подрачуна код управе за трезор у 2026. год.

Планирана средства за провизију (динара)		Извршилац посла
извор средстава	планирана средства	
МЗЖС:		Шумско газдинство „Тимочке шуме“ Бољевац
Управљач (сопствена делатност)	1.000,00	
укупно	1.000,00	

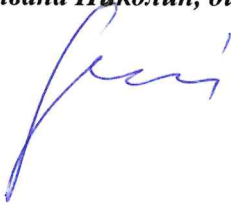
IX ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Према Закону о заштити природе („Службени гласник РС“, број 36/09, 88/10, 91/10 – испр., 14/2016, 95/2018 и др. Закони и 71/2021) финансирање заштићеног подручја обезбеђује се из: средстава буџета Републике Србије, аутономне покрајне, односно јединице локалне самоуправе; накнаде за коришћење заштићеног подручја; осталих буџетских средстава; прихода остварених у обављању делатности и управљања заштићеним подручјем; обезбеђених средстава за реализацију програма, планова и пројеката у области заштите природе; средстава донација, поклона и помоћи; осталих извора финансирања у складу са законом.

За реализацију Програма управљања СП „Лазарев кањон“ за 2026. годину, планирана су **укупна средства у износу од 2.952.020,00 динара**, од чега је 62% учешће средстава Буџета Републике Србије у износу од 1.820.000,00 динара и 38% учешће средстава управљача односно 1.132.020,00 дин.

Прилог: Финансијски план - Табела прихода и табела планираних расхода.

Сам. референт за заштиту животне средине
Силвана Николић, дипл.инг.шум.

ДИРЕКТОР
ШП «Тимочке шуме» Бољевац
Борислав Јоцић, маст.инг.шум.

**ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2026. ГОДИНУ – Табела прихода за заштићено подручје Споменик природе
"Лазарев кањон"**

Ред.број	Извори прихода	Износ у динарима
1.	Средства Буџета Републике Србије	1,820,000.00
	1.1. Министарство заштите животне средине	1,820,000.00
	1.2. Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Управа за шуме	
	1.3. Остала средства Републике Србије	
2.	Сопствени приходи	1,132,020.00
	2.1. Приходи од обављања делатности	784,220.00
	2.2. Приходи од накнада за коришћење заштићеног подручја	347,800.00
	2.3. Остали сопствени приходи	
3.	Средства буџета јединице локалне самоуправе	
4.	Средства донација, поклона и помоћи	
5.	Остала средства	
	Укупно приходи	2,952,020.00

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2026. ГОДИНУ – Табела планираних расхода заштићеног подручја СП"Лазарев кањон"

Врста расхода	Извори и износи средстава (у динарима)					
	Буџет РС	Сопствена средства	Буџет јединице локалне самоуправе	Приходи од донација, поклона и помоћи	Средства из накнада	Укупно
А Чување, одржавање и презентација заштићеног подручја						
А.1. Чуварска служба	1,280,000.00	470,000.00				1,750,000.00
А.1.1. Бруто зараде чувара	1,280,000.00	230,000.00				1,510,000.00
А.1.2. Материјални трошкови чуварске службе - гориво		240,000.00				240,000.00
А.2. Стручна служба	80,000.00	40,000.00				120,000.00
А.2.1. Бруто зараде стручне службе - израда управљачких докумената и реализација програма управљања	80,000.00					80,000.00
А.2.2 Материјални трошкови стручне службе - гориво		40,000.00				40,000.00
А.3 Одржавање подручја		63,500.00			29,000.00	92,500.00
А.3.1 Обележавање подручја - израда базе података у ГИСу - рад на терену		9,000.00				9,000.00
А.3.2 Управљање отпадом - уклањање смећа		16,500.00				16,500.00
А.3.3 Против пожарна заштита - активна дежурства и план заштите		38,000.00				38,000.00
А.3.4 Одржавање подручја - поправке					29,000.00	29,000.00
А.4. Презентација заштићеног подручја	100,000.00	60,000.00				160,000.00
А.4.1 Израда промо материјала - 500ком флајера	100,000.00					100,000.00
А.4.2 Учешће на традиционалним манифестацијама		30,000.00				30,000.00
А.4.3 Предавање у школама (заштита природе и животне средине) - обележавање еколошких датума		30,000.00				30,000.00
Укупно А	1,460,000.00	633,500.00			29,000.00	2,122,500.00
Г.Праћење и унапређење стања заштићених подручја						
Г.1 Мониторинг флоре - лампенфлора					150,000.00	150,000.00
Г.2 Мониторинг фауне - птице	360,000.00					360,000.00
Г.3 Мониторинг воде, ваздуха и земљишта - хемијска и микробиолошка анализа воде Лазареве реке					15,000.00	15,000.00
Г.4 Спелеолошка истраживања					120,000.00	120,000.00
Укупно Г	360,000.00				285,000.00	645,000.00
Д Уређење простора и одрживо коришћење природних ресурса						
Д.1 Замена дотрајалих инфо табли 2ком код Лазареве пећине					32,800.00	32,800.00
Д.2 Уређење атЗ 2км -кошење		120,000.00				
Д.3 Кошење растиња око мобилијара, табли и на излетиштима		30,720.00				30,720.00
Укупно Д.		150,720.00			32,800.00	183,520.00
Е. Некатегорисани послови - провизија					1,000.00	1,000.00
Укупно планирани расходи	1,820,000.00	784,220.00			347,800.00	2,952,020.00
	%	61.7	26.6		11.8	100

СПОМЕНИК ПРИРОДЕ "ЛАЗАРЕВ КАЊОН"

РАСПОДЕЛА ОБЕЗБЕЂЕЊА ПОТРЕБНИХ РАСХОДА У 2026. ГОДИНИ		
	Врсте расхода: БРУТО ЗАРАДА ЧУВАРА	
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	230,000.00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0.00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	1,280,000.00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.	брuto зараде једног чувара	1,280,000.00
1.2.		
2	<i>Трошкови пројектних активности</i>	
2.1		
2.2		
	УКУПНО расходи:	1,510,000.00
	Врсте расхода: БРУТО ЗАРАДЕ СТРУЧНЕ СЛУЖБЕ	
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0.00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	80,000.00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.	брuto зарада осталог особља	80,000.00
1.2.		
2	<i>Трошкови пројектних активности</i>	
2.1		
2.2		
	УКУПНО расходи:	80,000.00
	Врсте расхода: Израда флајера - 5000ком	
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0.00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	100,000.00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.		
1.2.		
2	<i>Трошкови пројектних активности</i>	
2.1	активност се спроводи путем јавне набавке услуга - треће лице	100,000.00
2.2		
	УКУПНО расходи:	100,000.00

Врсте расхода: Мониторинг фауне - птице		
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	0.00
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	360,000.00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.		
1.2.		
2	<i>Трошкови пројектних активности</i>	
2.1	активност се спроводи путем јавне набавке услуга - треће лице	360,000.00
2.2		
УКУПНО расходи:		360,000.00

Република Србија
МИНИСТАРСТВО

ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 003470754 2025 14850 004 001 501 100

Датум: 16.9.2025. године

Немањина 22-26

Београд

Број 80 изјављено у ЗЛС
13.10.2025.

Јавно предузеће за газловане шумама
„Србијашуме“ са п.о. Београд

Број: 15958

Датум: 13.10. 2025 год.

Нови Београд, Булевар Михајла Пупина 113

На основу члана 9. став 8. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10 - исправка, 14/16, 95/18-др. закон и 71/21), члана 23. став 2. и члана 24. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18 - др. закон и 47/18), члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење и 2/23-УС), Уредбе о режимима заштите („Службени гласник РС”, број 31/12), Уредбе о еколошкој мрежи („Службени гласник РС”, број 102/10) и Уредбе о заштити Споменика природе „Лазарев кањон” („Службени гласник РС”, број 16/00), решавајући по захтеву ЈП „Србијашуме” из Београда, Министарство заштите животне средине, државни секретар Драгана Остојић по Решењу о овлашћењу број 002679142 2025 14850 009 005 020 092 од 16.6.2025. године, доноси

РЕШЕЊЕ о условима заштите природе

На основу Стручне основе 03 број 022-3264/2 од 8.9.2025. године, у складу са Законом о заштити природе, Студијом заштите Национални парк „Кучај-Бељаница”, за који је покренут поступак заштите, у складу са чланом 42. ст. 6., 7., 8. и 9. Закона о заштити природе, постављањем Обавештења на интернет страници Министарства заштите животне средине од 5.1.2022. године, Уредбом о еколошкој мрежи, Уредбом о режимима заштите, Уредбом о заштити Споменика природе „Лазарев кањон” и Планом управљања Спомеником природе „Лазарев кањон” за период 2021-2030. године, Програм управљања Спомеником природе „Лазарев кањон” за 2026. годину, **може се изградити под следећим условима:**

1) Програм управљања ускладити са Законом о заштити природе, Уредбом о заштити Споменика природе „Лазарев кањон” и Планом управљања Спомеником природе „Лазарев кањон” за период 2021-2030. године и мерама заштите наведеним у Студији заштите „Национални парк Кучај - Бељаница”;

2) Програмом управљања планирати мере заштите, очувања, уређења и унапређења заштићеног подручја и спроводити их у складу са прописаним режимом заштите.

3) Програмом предвидети активности за чување заштићеног подручја кроз следеће активности: спровођење Правилника о унутрашњем реду и чуварској служби, набавка опреме и средстава за функционисање чуварске службе и усавршавање чуварске службе;

4) Предвидети све радове и активности на уређењу, одржавању и унапређењу заштићеног подручја (уређење излетничких површина, пешачких стаза, санација објекта предвиђеног за визиторски центар, замена информативних табли, кошење појединих локација (видиковци, стазе), одржавање и постављање новог мобилијара: клупа, канти за отпатке, столова са надстрешницама, одржавање табли о заштити, путоказа и сл.), као и одрживог коришћења ресурса.

- 5) Посебну пажњу посветити мерама заштите у случају акцидентних ситуација, посебно пожара. Предвидети одговарајуће мере заштите природе и животне средине.
- 6) Планирати активности чишћења и уређења приобаља и речног корита.
- 7) Планирати активности на мониторингу површинских вода, мониторинг фауне птица, спелеолошка истраживања, мониторинг лампенфлоре;
- 8) Програмом управљања предвидети научно - истраживачки рад који ће се заснивати на спровођењу различитих специјалистичких и мултидисциплинарних истраживања, која би се реализовала према посебним пројектима од стране научних и стручних институција.
- 9) Промовисати вредности заштићеног подручја кроз следеће активности: израда флајера, израда логоа, медијско приказивање, штампање промотивног материјала, едукативно-промотивне активности, одржавање школе у природи, обележавање еколошких датума и др., које треба да допринесу афирмацији заштићеног природног добра.
- 10) Програмом предвидети јачање сарадње са локалним становништвом, корисницима простора заштићеног подручја, невладиним организацијама и другим установама и организацијама које се баве заштитом.
- 11) Програм управљања доставити доносиоцу Решења на Мишљење о уграђености услова заштите природе;
- 12) У складу са чл. 54. Закона о заштити природе, Ивештај о остваривању годишњег програма за претходну годину управљач доставља надлежном органу до 15. децембра текуће године.
- 13) Ови услови не ослобађају подносиоца захтева обавезе да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима.

Образложење

ЈП „Србијашуме”, Булевар Михајла Пупина 113, 11070 Нови Београд, упутило је захтев број 12678 од 8.8.2025. године, Министарству заштите животне средине за издавање Решења о условима заштите природе за израду Програма управљања Спомеником природе „Лазарев кањон” за 2026. годину.

Уз захтев су достављене планиране активности, предвиђене Програмом управљања:

- Чување заштићеног подручја кроз следеће активности: спровођење Правилника о унутрашњем реду и чуварској служби, набавка опреме и средстава за функционисање чуварске службе и усавршавање чуварске службе;

- Одржавање заштићеног подручја кроз следеће активности: израда управљачких докумената, ажурирање базе података у ГИС-у, обележавање подручја, уклањање смећа и противпожарна заштита – активна дежурства;

- Презентација заштићеног подручја кроз следеће активности: израда промотивног материјала – флајера 5000 комада, израда логоа и графичке књиге стандарда, организовање школе у природи;

- Праћење и унапређење стања заштићеног подручја кроз следеће активности: мониторинг површинских вода (основна хемијска и микробиолошка анализа) – један узорак, мониторинг фауне птица, спелеолошка истраживања, мониторинг лампенфлоре;

- Уређење простора кроз следеће активности: кошење појединих локација (видиковци, стазе), замена информативних табли по потреби.

На основу члана 9. став 5. Закона о заштити природе, поступајући по захтеву Министарства заштите животне средине, Завод за заштиту природе Србије издао је Стручну основу (03 број 022-3264/2 од 8.9.2025. године), по предметном захтеву.

Увидом у Централни регистар заштићених природних добара и документацију Завода, констатује се да се предметно подручје налази унутар заштићеног подручја Споменик

природе „Лазарев кањон” – природног добра I категорије, у режиму заштите II степена, у складу са Уредбом о заштити споменика природе „Лазарев кањон”.

Предметно подручје налази се у обухвату еколошки значајног подручја „Кучајске планине”, еколошке мреже Републике Србије, у оквиру које се налазе међународно и национално значајно подручје за птице ИВА (Important Bird Area), под називом „Злотска клисура”, међународно и национално значајно подручје за биљке ИРА (Important Plant Area), под називом „Клисура Лазареве реке”, значајно подручје за лептире РВА (Prime Butterfly Area), под називом „Лазарев кањон” и значајно подручје за осолিকে муве РНА (Prime Nooverfly Area), под називом „Малиник Дубашница”, као и Емералд подручје под називом „Кучајске планине”.

Споменик природе „Лазарев кањон”, налази се у обухвату заштићеног подручја Национални парк „Кучај-Бељаница”, за које је покренут поступак заштите, у складу са чланом 42. ст. 6., 7., 8. и 9. Закона о заштити природе, постављањем Обавештења на интернет страници Министарства заштите животне средине од 5.1.2022. године (<https://www.ekologija.gov.rs/obavestenja/zastita-prirode/obavestenje-o-postupku-pokretanja-zastite-u-nacionalnom-parku-kucaj-beljanica-0>), у режиму заштите I (локалитет „Лазарев кањон”), II (локалитет „Дубашница са Лазаревим кањоном”) и III степена (прилог карта).

Предметно подручје је већим делом делом станиште строго заштићених дивљих врста птица – легањ (*Caprimulgus europaeus*), планински детлић (*Dendrocopos leucotos*), црна жуна (*Dryocopus martius*), беловрата мухарица (*Ficedula albicollis*), мала мухарица (*Ficedula parva*) и осичар (*Pernis apivorus*) према Правилнику о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС”, бр. 5/10, 47/11, 32/16 и 98/16). Станишта ових врста су на предметној локацији унутар идентификованог Подручја посебне заштите птица (*pSPA*) под називом „Кучај-Бељаница”, као дела Натура 2000 европске еколошке мреже у Србији.

У складу са чланом 8. став 1. Закона о заштити природе, планирање, уређење и коришћење простора, природних ресурса, заштићених подручја и еколошке мреже спроводи се на основу просторних и урбанистичких планова, планске и пројектне документације, основа, планова и програма управљања и коришћења природних ресурса и добара у рударству, енергетици, саобраћају, водoprивреди, пољопривреди, шумарству, ловству, рибарству, туризму и другим делатностима од утицаја на природу, у складу са мерама и условима заштите природе. Ставом 3. истог члана дефинисано је да основе, планови и програми из става 1. овог члана морају бити усаглашени са актом о проглашењу заштићеног подручја, планом управљања заштићеним подручјем и смерницама за управљање еколошки значајним подручјима.

У складу са чланом 54. ст. 4. и 5. Закона о заштити природе, планови управљања остварују се годишњим програмима управљања, на које сагласност даје Министарство, орган надлежан за послове заштите животне средине аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе. Извештај о остваривању годишњег програма за претходну годину управљач доставља надлежном органу до 15. децембра текуће године, годишњи програм управљања за наредну годину управљач доставља надлежном органу до 15. новембра текуће године, а извештај о остваривању плана управљања из члана 52. овог закона најкасније 60 дана пре истека периода за који је план донет.

Садржај Програма управљања треба да се заснива на Плану управљања Спомеником природе „Лазарев кањон” за период 2021-2030. године, који је израђен у складу са чланом 53. Закона о заштити природе, са активностима предвиђеним чланом 5. став 2. Уредбе о заштити Споменика природе „Лазарев кањон” и задацима Управљача дефинисаним чл. 7. и 8. Уредбе о заштити Споменика природе „Лазарев кањон”.

На основу члана 6. Уредбе о еколошкој мрежи, заштита еколошке мреже, обезбеђује се спровођењем прописаних мера заштите ради очувања биолошке и предеоне разноврсности,

одрживог коришћења и обнављања природних ресурса и добара и унапређења заштићених подручја, типова станишта и станишта дивљих врста у складу са законом којим се уређује заштита природе, и другим прописима, као и актима о проглашењу заштићених подручја и међународним уговорима.

У складу са горе наведеним издаје се Решење о условима заштите природе за израду Програма управљања Спомеником природе „Лазарев кањон” за 2026. годину. За све друге радове/активности на предметном подручју, или промене планске/пројектне документације, потребно је поднети нови захтев.

Подносилац захтева платио је Републичку административну таксу за подношење захтева за издавање услова заштите природе, а ослобођен је обавезе плаћања таксе за издавање Решења о условима заштите природе, по тарифном броју 186а Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС”, бр. 43/03, 51/03 - испр., 61/05, 101/05 - др. закон, 5/09, 54/09, 50/11, 70/11-усклађени дин. износ, 55/12 - усклађени дин. износ, 93/12, 47/13 - усклађени дин. износ, 65/13 - др. закон, 57/14 - усклађени дин. износ, 45/15 - усклађени дин. износ, 83/15, 112/15, 50/16 - усклађени дин. износ, 61/17 - усклађени дин. износ, 113/17, 3/18 - испр., 50/18 - усклађени дин. износ, 95/18, 38/19 - усклађени дин. износ, 86/19, 90/19 - испр., 98/20 - усклађени дин. износ, 144/20, 62/21 - усклађени дин. износ, 138/22, 54/23 - усклађени дин. износ и 92/23, 59/24- усклађени дин. Износ, 63/24 – измена и допуна усклађених дин. изн., 94/24 и 55/25- усклађени дин. износ).

Поука о правном средству:

Против овог решења може се изјавити жалба Влади Републике Србије у року од 15 дана од дана његовог пријема. Жалба се предаје непосредно Министарству заштите животне средине у Београду, Немањина 22-26, 11000 Београд или путем поште са доказом о уплати републичке административне таксе у износу од 610 динара, по тарифном броју 6 Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС”, бр. 43/03, 51/03-испр., 61/05, 101/05-др. закон, 5/09, 54/09, 50/11, 70/11-усклађени дин. изн., 55/12-усклађени дин. изн., 93/12, 47/13-усклађени дин. изн., 65/13- др. закон, 57/14 - усклађени дин. изн., 45/15 - усклађени дин. изн., 83/15, 112/15, 50/16 - усклађени дин. изн., 61/17 - усклађени дин. изн., 113/17, 3/18 - испр., 50/18 - усклађени дин. изн., 95/18, 38/19 - усклађени дин. изн., 86/19, 90/19 - испр., 98/20 - усклађени дин. изн., 144/20, 62/21- усклађени дин. изн., 138/22, 54/23- усклађени дин. изн. и 92/23, 59/24- усклађени дин. износ, 63/24 – измена и допуна усклађених дин. изн., 94/24 и 55/25- усклађени дин. износ).

Достављено:

- ЈП „Србијашуме”

Булевар Михајла Пупина 113, 11070 Нови Београд

- Завод за заштиту природе Србије

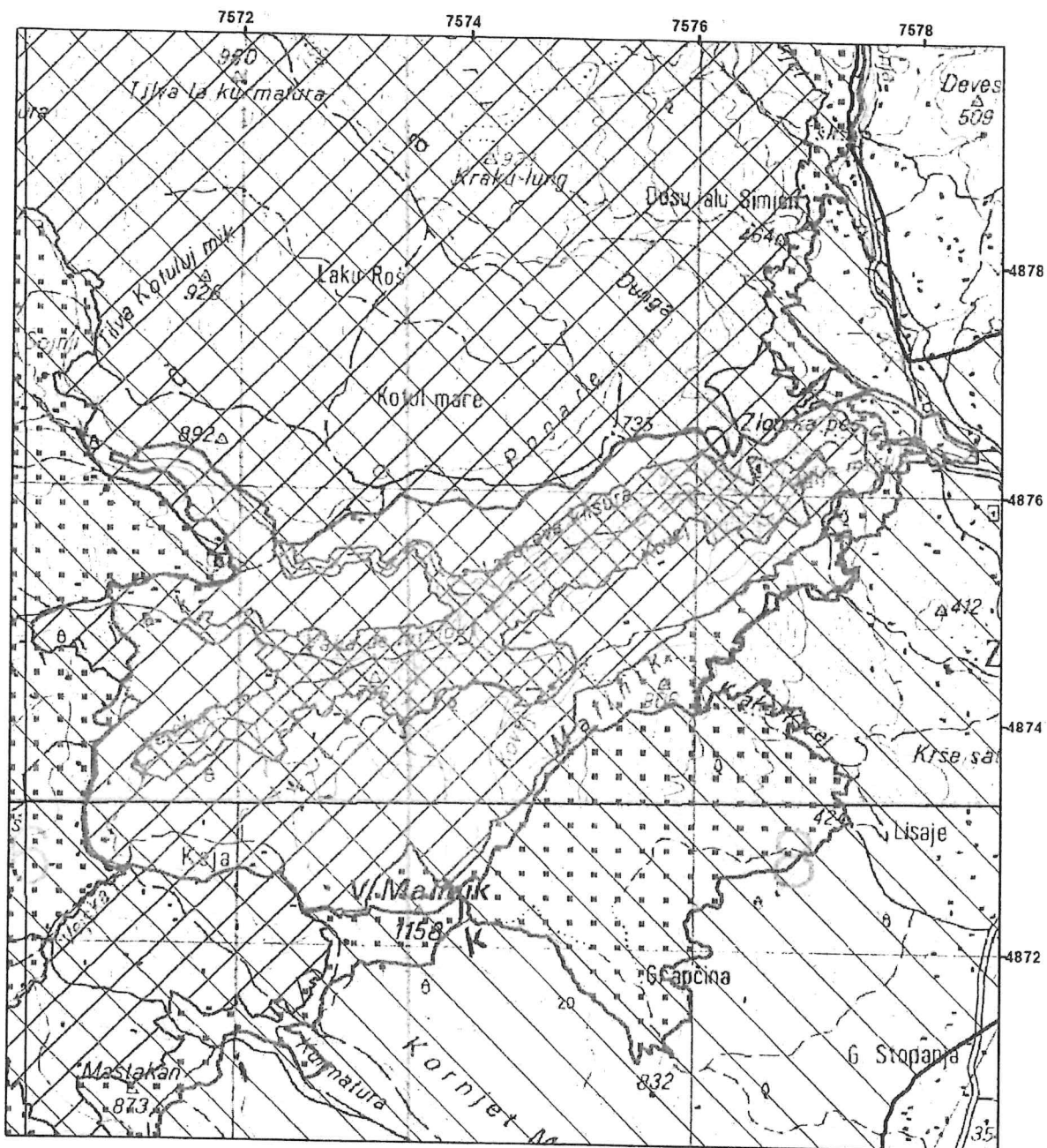
Јапанска 35, 11070 Нови Београд

- Сектор за надзор и превентивно деловање у животној средини

Др Ивана Рибара 91, 11070 Нови Београд

-Архива

ПОЛОЖАЈ СП „ЛАЗАРЕВ КАЊОН” У ОДНОСУ НА
 НП „КУЧАЈ-БЕЉАНИЦА” И ЕКОЛОШКИ ЗНАЧАЈНА ПОДРУЧЈА
 1 : 50 000

Легенда:

	Граница НП „Кучај-Бељаница”		Граница СП „Лазарев кањон”
	Подручје режима заштите I степена
НП „Кучај-Бељаница”		Подручје режима заштите II степена
СП „Лазарев кањон”
	Подручје режима заштите II степена
НП „Кучај-Бељаница”		Еколошки значајно подручје
	Подручје режима заштите III степена
НП „Кучај-Бељаница”		